

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci Iudimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

De seruitute epithetorum Ex eode[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

XXXI Ioannis Despauterij Ninuitæ.

Iacobo tutori iuris pontificij consultissimo reddatur Handvuerpię agenti. Fausto Andrelino poetę diuino. Etiam si nunc receptū est, ut assentatiūcula nominū afferat, hūc in modū. Ornatissimo uiro magistro Antonio patricio Romano, Malui ego bonarū literarum studiosos cū his assentationibus, cūq; uulgata consuetudine, ueliscq; (ut aiunt) pugnare. Varie pro materia utemur epithetis, ueluti prīcipem a quo muneris quippiā coneris auferre, cuiue munere accepto gratias agas, intēpestiue fortissimū, inuictissimum appellari, rectius munificentissimū aut benignissimū nominaturus. Ignoscet primo errori dux mitissime, patere te exorari clemētissime cæsar. Turcarū uim a christianorū humeris depelle rex inuicte, restitue per calumniā oppрessum æquissime iudex. In bona partem accipias uir humannissime. Non meū est tibi consiliū impertiri uir prudētissime. In hīmōi orationis genere nō sunt speciosa epitheta, sed argumēti pondus obtinent, hec ex Erasmo.

De transfigurandis epithetis. Ex eodem.

Transfigurantur hēc adiectua non inelegāter in substatiua. Itaq; p̄ nominis uicem tenēt. Obscro te pater p̄fissime. Obscro tuam p̄ies tate pater. Gratulor tibi uir fortissime. gratulor tuę fortitudini &c. Tuā inquā impr̄obitatē appello. i.e improbe &c. his si modice, & in loco utamur, et grauiorē amplificādo reddemus orationē, & grata uarietate nominabimus, nā uulgo in his nullus est modus, necq; in loco faciunt hoc ī modo. dominatiōis tuę literas accepimus. Et reuerendissima tua p̄sentia mihi significauit, & charitati tuę breuiter respōdeo, & nostra paruitas dignissimę paternitati tuę gratias agit, hēc ex Erasmo. Eiusdē studij dicūtur contyrones inquit idem, cuius sunt & hēc. Illa recte. Stultitię meę tua prudentia sit p̄sidio. Nostrā te nūitatē tua liberalitas soheat, nostrā inopiā tua copia sustineat.

De seruitute epithetorum Ex eodē.

Fugiēda est infelicitas eorū qui se certis qribusdā uocabulis alligant, quas magna superstitione imutari aut uero p̄ferri ordine piaculū putant, ut pontificē summū, sanctissimū patrē m̄ dicamus episcopū reuerendū, abbatem uenerabilē. Regem christianissimū. Ducem ille lūstrem. Comitē generosum, necq; fas esse hēc inter se cōmutari, ego miserrimū puto seruirī uocabulis. Quid enim si regem pro patriae salute sese periculis obīcientem p̄fissimum dixerō, ridebit me crasso Vulphanius ore. Quid si summū pontificem optimū, maximūq; pastorem, non optime dixerō. At isti aliud dominus Petrus, & Petrus dominus, deq; his tricis doctissimi scilicet homines sudantes

disputant. Quid si utrūq; iuxta sit barbarū, cōditionis nomē dominus est non honoris. Tyrannū non magnificū, Nam & lenonē cui mancipia sunt, dominū recte dixeris. Magistrū nostrū si dicas, theologum intelligūt, nostrū magistrū istū posse uocari qui gregē agat. Tantillū interest inter agrestē caprariū, & celestē theologū. Tu ne o theologe tātrice, morūm censor, & grauitatis columen, his nugis tibi places. Tu ne dogma professius qui uetuit uenerabile nomē affetaremus. Cristas canas erigis q̄ties magister noster appellaris, quā diluturus si quis noster magicū illud pronomen pretulerit. Magica sunt ista nō oratoria, & ab aulicis assētatoribus in stabul; aut in sym posījs conficta. Indignissima & quē ludis literarījs īportent. hæc eloquētissimus theologus & orator Erasmus roterodamus, q̄ optimo iure debacchatur plurimū in pluraliter uni loquētes, quos ipse uoscitatores nominat, multis rationib; probat apertissime nullū esse honorē unicū pluratiue compellare. Sed quid ego (inquit) nūc belluas istas literas doceam. Etm̄ si oleū et operam perdit qui alios ducit ad lyram, m̄lto maxime qui uetulos alios. Nam si probatos grāmaticos adimus in prima persona mutat numerus persēpe, aut modestiæ, aut festiuitatis, aut euphonie gratia. In tertia psona & raro, sed eisdem de causis excepta modestiæ, porro in secunda persona nūq; nisi inuidiæ causa mutādus est numerus, quod genus sunt illa ubi ad te uxoris uentū est, tum sūnt senes, et quē uestra libido, unde repente, quod inuidiosum tot seculis fuit honorificū esse cœpit, si de se loqui pluraliter modestiæ est, alteri loqui pluratiue, maligni atq; in uidi sit necesse est. Oro uestrā h̄umanitatē unicū erit mendum. Nempe uulgaris honor, Oro reuerendissimas humanitates uestras, bene duplicatū uitiū mediocris honor, & ferēdus. Adde tertia plenā inieris gratiā. Oro reueredissimas paternitates uestras domine p̄statis simile. Cumulatissimā uis inire gratiā. Quadrigā barbarismorū facito hūc in modū. Oro reueredissimas paternitates ueras, dñe p̄statis simile dñe p̄ful euge euge, ifse demū honorificētissimus ē sermo. Cui si quis spurciā nō uidet, illiteratissimus sit necesse est, si quū uideat non expuit, patiensissimus, si tam absurdā assentationē libētius etiā auribus haurit glorioſissimus etiā sit oportet. hæc & multo plura in leuissimos nebulones doctissimus theologus & orator Erasmus.

Vale quomodo faciendum.

Claudūtur Ciceronis epistolę ferme hoc uerbo. Vale, cui uix unq; quippiā adiūcit, possumus & sic uale sacere, ut Erasmus cum Manci nello docet. Mea Terentia uale. Vale mi suauissime frater. Mea spes.

X ij